

המסלול לקידום נוער

ראש המסלול: ד"ר רחל אורינג כהן

שעות קבלה: סמסטר א יום ב 13:30-14:30 (בתיאום מראש)

סמסטר ב יום א 14:00-15:00 (בתיאום מראש)

מיקום: דקל 426 (חדר 3)

טלפון: 09-7476248

דואר אלקטרוני: rachel.oring@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: הדס זריהן

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476249 דוא"ל hadasz@beitberl.ac.il

סגל המסלול: ד"ר רחלי אורינג כהן, ד"ר דניאל וטלמן, ד"ר ניר ויטנברג, ד"ר רונית חיימוב אילי, ד"ר שרון טויס, ד"ר ליאת יכניץ, ד"ר יפעת כרמל, ד"ר אורית לרר-כנפו, מר אמיר שמש, ד"ר אילה שעשוע.

הלימודים במסלול לקידום נוער מיועדים להכשיר ולעצב אנשי מקצוע להובלת תהליכי שינוי וקידום של נוער וצעירים בסיכון, באוריינטציה חינוכית-טיפולית. הכשרתם של עובדי קידום נוער דומה באופייה לזו של מקצועות הסיוע (Helping Professions) וכוללת לימודים עיוניים והתנסות מעשית. תכנית הלימודים משלבת בין בסיס הידע הנדרש לזיהוי מצבי סיכון אצל מתבגרים לבין גישות חינוכיות ומיומנויות התערבות התואמות את הצרכים ההתפתחותיים של המתבגרים. התכנית מקנה ידע תיאורטי לצד מיומנויות וכלים יישומיים. לימודי המסלול כוללים תיאוריות מדיסציפלינות שונות: פסיכולוגיה, חינוך, סוציולוגיה, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה, אנתרופולוגיה, תוך מיקוד בגיל ההתבגרות. ההכשרה המעשית מלווה את תהליך רכישת הידע העיוני ומאפשרת היכרות עם המערכות המטפלות בנוער בסיכון.

מטרות התוכנית

מטרת הלימודים העיוניים היא להקנות לבוגרים תשתית של ידע תיאורטי שיאפשר התמצאות, הבנה ומודעות למכלול ההיבטים והמשתנים המשפיעים על התפתחות והתגבשות של התנהגויות נוער במצוקה ונוער בסיכון. במהלך הלימודים מתודעים הסטודנטים לגישות התערבות פרטניות, קבוצתיות, משפחתיות וקהילתיות הן מההיבט התיאורטי והן מההיבט היישומי. ההכשרה המעשית מזמנת התנסות והתמחות במישורי התערבות שונים (פרטני, קבוצתי וקהילתי), באוריינטציה חינוכית-טיפולית, במגוון בעיותיהם של בני נוער.

השילוב בין התשתית העיונית לבין ההתנסות המלווה בהדרכה פרטנית וקבוצתית, מאפשר מפגש משמעותי בין התיאוריה ליישומה בשדה ותורם להתפתחותו המקצועית של העובד הפרופסיונלי העוסק בנוער בסיכון תוך שימוש במכלול סוגי ההתערבויות. ההתנסויות בהכשרה המעשית ממוקדות במישורים שונים – פרטני, קבוצתי וקהילתי-מערכתי (ראו פירוט בהמשך).

ההכשרה דורשת ליווי ותשומת לב אישית אינטנסיבית וקפדנית ומעקב אחר התהליך האישי העובר על כל אחד ואחת מתלמידי המסלול. הסדנאות, מסגרות ההכשרה הקלינית, ההנחיה הפרטנית, וההדרכה הקבוצתית הם לב לבו של תהליך סוציאליזציה מקצועי שבו נבחנת מסוגלותו והתאמתו של הסטודנט לדרישות המקצוע.

תכנית הלימודים במסלול חושפת את הסטודנטים לתחום עבודה אתגרי זה, ומעניקה להם הכשרה אקדמית ומעשית. היא מכשירה את הבוגרים לעסוק בתחומים הקשורים באיתור, מניעה, התערבות וסיוע לבני נוער במצבי סיכון ו/או במצוקה.

בוגרי המסלול משתלבים בעבודה במסגרות הנותנות מענה לקשיי ההשתלבות של המתבגרים ועוסקות במניעה והתערבות במצבי סיכון, כגון יחידות לקידום נוער ברשויות המקומיות, בתי ספר, מרכזים קהילתיים, פנימיות, עמותות – על"ם, לשובע, נירים ועוד.

משך הלימודים: ארבע שנים (במסלול צומח)

הלימודים במסלול לקידום נוער מקנים לבוגרים תואר B.Ed בחינוך ובהוראה (במסלול צומח), תעודת "עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון", שהיא שקולה לתעודת הוראה (לשכר – כפל תואר וקידום בתחום של עבודה בחינוך הלא פורמלי ועבודה עם נוער בסיכון), ותעודה בהתערבות קבוצתית עם מתבגרים וצעירים.

לימודים במסלול לקידום נוער עם תעודת הוראה

סטודנטים המעוניינים גם בתעודת הוראה, יכולים לשלב לימודי הכשרה להוראה במסלול העל-יסודי (נתיב אלטרנטיבי, פירוט בעמ' 160) או במסלול לחינוך מיוחד (פירוט בעמ' 137).

מרכיבי תוכנית הלימודים

לימודי קידום נוער ללא תעודת הוראה

1. 2 חטיבות דיסציפלינריות

לימודי ידע-תוכן בשניים מן התחומים הבאים: מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, מדעי החברה ואזרחות, וחינוך מיוחד.

2. החוג לקידום נוער

לימודי ידע-תוכן הנדרשים לעובדי קידום נוער.

3. לימודי המסלול לקידום נוער

קורסי סדנא המכינים את הסטודנטים להכשרה הקלינית ומלווים את הכשרתם.

4. לימודי פטור אנגלית והעשרה

אשנב לעברית, אוריינות שפתית, אנגלית לרמת פטור.

5. לימודי חינוך

חלק מלימודי החינוך מתקיימים במסגרת למידה ייחודית: מרח"ב = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. הלימודים במרח"ב מתקיימים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים ועוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך, בבירור הזהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך, באוריינות שפתית לאקדמיה, בחקר למידה משמעותית בכיתה, ביזמות וחדשנות בשדה החינוך ועוד (הפירוט בטבלה להלן). המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות.

6. הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך (הכשרה קלינית בקידום נוער)

תהליך ההכשרה הקלינית לעבודה עם בני נוער בסיכון נועד להפגיש את הסטודנט עם השירותים החינוכיים והטיפוליים הנותנים מענה לנוער במצוקה, בקהילה ובמסגרות מוסדיות, ולאפשר לו להתנסות בהתערבות חינוכית-טיפולית עם כמה נערים. ות בתהליך ההכשרה. כמו כן, יתנסו הסטודנטים בהפעלה ובהנחיית קבוצות לבני נוער.

ההתנסות נערכת בשתי שנות לימוד, מלווה על ידי מנחה אישי במקום ההתנסות, כאשר המגמה היא שבכל שנה הסטודנט יתנסה ויכיר סוג שירות שונה.

בשנה א נערכת היכרות עם השירותים השונים באמצעות הרצאות, מפגשים עם אנשי מקצוע במסגרות השונות ותצפיות, במסגרת קורס "מבוא לקידום נוער והכרת מסגרות לנוער בסיכון" (סעיף 3) ובשבוע הכשרה מעשית. כחלק מתהליך ההכנה להשתלבות בהכשרה הקלינית, בשנה א יתנסו הסטודנטים בדינמיקה בין-אישית במסגרת סדנה "התנסות אישית בקבוצה", ובסדנה "ריאיון ותקשורת" העוסקת במיומנויות הבסיסיות של הריאיון החינוכי-טיפולי (סעיף 3).

בשנה ב מבצע כל סטודנט התנסות מודרכת בהיקף של 5 שעות בשבוע. הסטודנט משובץ למשך כל השנה, באחד השירותים העוסקים בנוער בסיכון, כגון יחידה לקידום נוער, מוסד פנימייתי, בתי ספר וכדומה. במסגרת זו יהיה מעורב בתהליך חינוכי-טיפולי עם 3-4 בני נוער במהלך השנה, וישתתף בפעילויות של השירות במידת האפשר, כגון ישיבות צוות, השתלמויות וסיורים. **את ההכשרה הקלינית מלווה הדרכה אישית שבועית (של שעה אחת פעם בשבוע) מאחד מחברי הצוות בשירות, המקבל מינוי של מנחה סטודנטים מטעם המכללה.** בנוסף, מתקיימת סדנה שבועית במכללה, "הערכה והתערבות 1" (סעיף 3) שבה נעשה הקישור בין ההתנסות הקלינית בשדה לבין הלימודים התיאורטיים.

בשנה ג מבצע כל סטודנט התנסות קלינית בהיקף של 7 שעות בשבוע. ההכשרה הקלינית כוללת, מלבד ההתערבויות הפרטניות, התנסות בהנחית קבוצה ותכנון וביצוע פרויקט קהילתי-מערכתי. העבודה המעשית היא בהיקף של יומיים בשבוע, וזאת על מנת לאפשר קשר חינוכי-טיפולי עם 3-4 נערים והשתתפות במידת האפשר בדיוני צוות המקום, התנסות בפעילות קבוצתית, ובתכנון והנחיה של פרויקט קהילתי. **את ההכשרה הקלינית מלווה הדרכה אישית שבועית (של שעה אחת פעם בשבוע) מאחד מחברי הצוות בשירות, המקבל מינוי של מנחה סטודנטים מטעם המכללה.** בסדנה השבועית "הערכה והתערבות 2" (סעיף 3), נעשה הקישור בין התיאוריה לפרקטיקה.

פעילות שבוע עבודה קלינית ("לימודים מסוג אחר")

פעם בשנה מתקיימת פעילות מרוכזת בשבוע עבודה מעשית. מטרת הפעילות היא להפגיש את הסטודנטים עם ארגונים ועם פעילויות ייחודיות, באופן שמהווה תוספת והעשרה לתכנית הלימודים. פעילות זו מיועדת לכל תלמידי המסלול על פי תכנית המוצעת לכל שנתון. הנוכחות בפעילויות אלה היא חובה.

מבנה תכנית הלימודים – קידום נוער ללא תעודת הוראה

שעות שנתיים	תחום	
26	שתי חטיבות דיסציפלינריות בהיקף של 13 ש"ש כל אחת	1
26	החוג לקידום נוער	2
8	לימודי המסלול לקידום נוער	3
4	לימודי פטור אנגלית והעשרה אנגלית לרמת פטור 2 ש"ש אוריינות שפתית 1 ש"ש אשנב לעברית 1 ש"ש	4
14	לימודי חינוך	5
12	הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך התנסות מעשית בשנה ב - 5 ש"ש התנסות מעשית בשנה ג - 7 ש"ש	6
90	סה"כ	

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

לימודי קידום נוער ללא תעודת הוראה

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
2.1 חטיבות דיסציפלינריות							
26							
2. החוג לקידום נוער							
26							
מבוא לקידום נוער והכרת מסגרות לנוער בסיכון	חובה	1					
יחידים ומשפחות במעבר בין תרבותי	חובה	1					
מבוא לקרימינולוגיה	חובה	1					
מיניות מתבגרים ופוגענותם	חובה	1					
סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון	חובה	1					
סמים – עובדות, התמודדות ומניעה	חובה	1					
פסיכולוגיה חברתית	חובה	1					הקורס יינתן אחת לשנתיים
חוקי נוער ופרוצדורה פלילית משולב	חובה		1				
איתור מתבגרים במצבי סיכון	חובה		1				
נשים ונערות במצוקה	חובה		1				
דור המסכים – התבגרות בקורי הרשת	א-סינכרוני		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
מבוא לשיטות התערבות	חובה		1				
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ב'	חובה		1				
התערבות קבוצתית עם נוער בסיכון	חובה		1				
פסיכופתולוגיה	חובה		1				
מבוא לגישה קהילתית	חובה		1				
הפרעת קשב וריכוז והתנהגויות סיכוניות	חובה		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
עבריינות נוער	חובה		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
מתבגרים ומשפחה כמערכת	חובה		1				
הפעלה והנחיית קבוצה	חובה סדנה		2				
התערבות קצרת מועד	חובה		1				
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג'	חובה		1				
זהות מקצועית של עובד קידום נוער	חובה		1				
סמינריון קידום נוער	חובה		2				
3. לימודי מסלול							
8							
התנסות אישית בקבוצה	חובה סדנה	1					
ריאיון ותקשורת	חובה סדנה	1					
סדנת הערכה והתערבות 1	חובה סדנה		2				
סדנת הערכה והתערבות 2	חובה		2				

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות	
	סדנה							
סדנה אינטגרטיבית	חובה סדנה				2			
4. לימודי פטור אנגלית והעשרה								
אנגלית לרמת פטור		2						
אשנב לעברית		1						
אוריינות שפתית			1					
5. לימודי חינוך								
מרח"ב – מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי								
8								
אתגרי החינוך בעידן הפוסט מודרני מו"ק	מרח"ב	1						
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	מרח"ב	3						
דמוקרטיה שוויון ומערכת החינוך בישראל	מרח"ב	1						
פסיכולוגיה התפתחותית	מרח"ב	1						
המחקר בשדה החינוך	מרח"ב		1					
חינוך דיאלוגי ולמידה משמעותית	מרח"ב		1					
סמינריון בחינוך					2			
קורסי בחירה								
*ממגוון הקורסים המוצעים במסלול חב"פ, חינוך מיוחד והמגמה לקרימינולוגיה								
קורס בחירה			1					
קורס בחירה			1					
קורס בחירה		1						
קורס בחירה		1						
6. הכשרה קלינית קידום נוער								
התנסות קלינית	חובה		5					
התנסות קלינית	חובה		7					
סה"כ							90	

לימודים במסלול לקידום נוער עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי במסלול האלטרנטיבי

חוג דיסציפלינרי

לימודי ידע-תוכן באחד מתחומי התוכן הבאים: מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, מדעי החברה ואזרחות וחינוך מיוחד.

1. החוג לקידום נוער
לימודי ידע-תוכן הנדרשים לעובדי קידום נוער.

2. לימודי המסלול לקידום נוער
קורסים סדנאיים המכינים את הסטודנטים להכשרה המעשית ומלווים את הכשרתם.

3. לימודי פטור אנגלית והעשרה
אשנב לעברית, אוריינות שפתית, אנגלית לרמת פטור.

4. לימודי חינוך והוראה
חלק מלימודי החינוך מתקיימים במסגרת למידה ייחודית: מרח"ב = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. הלימודי במרח"ב מתקיימים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים ועוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך, בביור הזדהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך, באוריינות שפתית לאקדמיה, בחקר למידה משמעותית בביתה, ביזמות וחדשנות בשדה החינוך ועוד (הפירוט בטבלה להלן). המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות.
חלק נוסף מקורסים בסעיף זה יוקדש ללימודי תעודת הוראה וללימודי המסלול לקידום נוער.

5. הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך (הכשרה מעשית בקידום נוער)
תהליך ההכשרה הקלינית לעבודה עם בני נוער בסיכון נועד להפגיש את הסטודנט עם השירותים החינוכיים והטיפוליים הנותנים מענה לנוער במצוקה, בקהילה ובמסגרות מוסדיות, ולאפשר לו להתנסות בהתערבות חינוכית-טיפולית עם כמה נערים. ות בתהליך ההכשרה. כמו כן, יתנסו הסטודנטים בהפעלה ובהנחיית קבוצות לבני נוער.

ההתנסות נערכת בשתי שנות לימוד, מלווה על ידי מנחה אישי במקום ההתנסות, כאשר המגמה היא שבכל שנה הסטודנט יתנסה ויכיר סוג שירות שונה.

בשנה א נערכת היכרות עם השירותים השונים באמצעות הרצאות, מפגשים עם אנשי מקצוע במסגרות השונות ותצפיות, במסגרת קורס "מבוא לקידום נוער והכרת מסגרות" (סעיף 3) ובשבוע הכשרה מעשית. כחלק מתהליך ההכנה להשתלבות בהכשרה הקלינית, בשנה א יתנסו הסטודנטים בדינמיקה בין-אישית במסגרת סדנה "התנסות אישית בקבוצה" (סעיף 3), ובסדנה "ריאיון ותקשורת" העוסקת במומנויות הבסיסיות של הריאיון החינוכי-טיפולי (סעיף 5).

בשנה ב מבצע כל סטודנט התנסות קלינית בהיקף של 5 שעות בשבוע. הסטודנט משובץ למשך כל השנה, באחד השירותים העוסקים בנוער בסיכון, כגון יחידה לקידום נוער, מוסד פנימייתי, בתי ספר וכדומה. במסגרת זו יהיה מעורב בתהליך חינוכי-טיפולי עם 3-4 בני נוער במהלך השנה, וישתתף בפעילויות של השירות במידת האפשר, כגון ישיבות צוות, השתלמויות וסיורים. את ההכשרה הקלינית מלווה הדרכה אישית שבועית (של שעה אחת פעם בשבוע) מאחד מחברי הצוות בשירות, המקבל מינוי של מנחה סטודנטים מטעם המכללה. בנוסף, מתקיימת סדנה

שבועית במכללה, "הערכה והתערבות 1" (סעיף 3) שבה נעשה הקישור בין ההתנסות הקלינית בשדה לבין הלימודים התיאורטיים.

בשנה ג מבצע כל סטודנט התנסות קלינית בהיקף של 7 שעות בשבוע. ההכשרה הקלינית כוללת, מלבד ההתערבויות הפרטניות, התנסות בהנחית קבוצה ותכנון וביצוע פרויקט קהילתי-מערכתי. העבודה הקלינית היא בהיקף של יומיים בשבוע, וזאת על מנת לאפשר קשר חינוכי-טיפולי עם 3-4 נערים והשתתפות במידת האפשר בדיוני צוות המקום, התנסות בפעילות קבוצתית, ובתכנון והנחיה של פרויקט קהילתי. את ההכשרה הקלינית מלווה הדרכה אישית שבועית (של שעה אחת פעם בשבוע). בסדנה השבועית "הערכה והתערבות 2" (סעיף 3), נעשה הקישור בין התיאוריה לפרקטיקה.

פעילות שבוע עבודה מעשית ("לימודים מסוג אחר")

פעם בשנה מתקיימת פעילות מרוכזת בשבוע עבודה מעשית. מטרת הפעילות היא להפגיש את הסטודנטים עם ארגונים ועם פעילויות ייחודיות, באופן שמהווה תוספת והעשרה לתכנית הלימודים. פעילות זו מיועדת לכל תלמידי המסלול על פי תכנית המוצעת לכל שנתון. הנוכחות בפעילויות אלה היא חובה.

6. הכשרה קלינית לתעודת הוראה

ההתנסות הקלינית מתבצעת במהלך שני סמסטרים, פעם בשבוע, בבתי ספר המתאימים להיות אתרים שבהם נלמד המקצוע. היא כוללת צפייה בשיעורים ובפעילות השוטפת של בית הספר, ונטילת חלק פעיל בפרויקטים ייחודיים, בעזרה פרטנית או בקבוצות קטנות ובהוראת שיעורים הלכה למעשה. במהלך ההתנסות המעשית מלווים הסטודנטים על ידי מדריך פדגוגי ומורה מלווה.

7. לימודי חובה

עזרה ראשונה
ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים

מבנה תוכנית הלימודים - קידום נוער עם תעודת הוראה

תחום	שעות שנתיות
1 חוג דיסציפלינרי, כולל סמינריון	26
2 החוג לקידום נוער	26
3 לימודי המסלול לקידום נוער	5
4 לימודי פטור אנגלית והעשרה אנגלית לרמת פטור 2 ש"ש אוריינות שפתית 1 ש"ש אשנב לעברית 1 ש"ש	4
5 לימודי חינוך והוראה לימודי המסלול לק"נ 3 ש"ש מרחב חינוכי 8 ש"ש נתיב אלטרנטיבי להוראה 2 ש"ש	13
6 הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך בק"נ התנסות קלינית בשנה ב' 5 ש"ש התנסות קלינית בשנה ג' 7 ש"ש	12
7 הכשרה קלינית לתעודת הוראה התנסות 6 ש"ש דידקטיקה 2 ש"ש	8
8 לימודי חובה עזרה ראשונה ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים	-
סה"כ	94

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

לימודי קידום נוער עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי במסלול האלטרנטיבי

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
1. חוג דיסציפלינרי						26	
2. החוג לקידום נוער						26	
מבוא לקידום נוער והכרת מסגרות לנוער בסיכון	חובה	1					
יחידים ומשפחות במעבר בין תרבותי	חובה	1					
מבוא לקרימינולוגיה	חובה	1					
מיניות מתבגרים ופוגענותם	חובה	1					
סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון	חובה	1					
סמים – עובדות, התמודדות ומניעה	חובה	1					
פסיכולוגיה חברתית	חובה	1					הקורס יינתן אחת לשנתיים
חוקי נוער ופרוצדורה פלילית	חובה משולב		1				

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
איתור מתבגרים במצבי סיכון	חובה		1				
נשים ונערות במצוקה	חובה		1				
דור המסכים – התבגרות בקורי הרשת	חובה א-סינכרוני		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
מבוא לשיטות התערבות	חובה		1				
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ב'	חובה		1				
התערבות קבוצתית עם נוער בסיכון	חובה		1				
פסיכופתולוגיה	חובה		1				
מבוא לגישה קהילתית	חובה		1				
הפרעת קשב וריכוז והתנהגויות סיכוניות	חובה		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
עבריינות נוער	חובה		1				הקורס יינתן אחת לשנתיים
מתבגרים ומשפחה כמערכת	חובה			1			
הפעלה והנחיית קבוצה	חובה סדנה			2			
התערבות קצרת מועד	חובה			1			
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג'	חובה			1			
זהות מקצועית של עובד קידום נוער	חובה			1			
סמינריון קידום נוער	חובה			2			
3. לימודי מסלול							5
התנסות אישית בקבוצה	חובה סדנה		1				
סדנת הערכה והתערבות 1	חובה סדנה			2			
סדנה הערכה והתערבות 2	חובה סדנה			2			
4. לימודי פטור אנגלית והעשרה							4
אנגלית לרמת פטור			2				
אשנב לעברית			1				
אוריינות שפתית			1				
5. לימודי חינוך והוראה							13
המסלול לקידום נוער							3
ריאיון ותקשורת	חובה סדנה		1				
סדנה אינטגרטיבית	חובה סדנה				2		
מרח"ב – מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי							8
אתגרי החינוך בעידן הפוסט מודרני מו"ק	מרח"ב		1				
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	מרח"ב		3				

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
דמוקרטיה שוויון ומערכות החינוך בישראל	מרח"ב	1					
פסיכולוגיה התפתחותית	מרח"ב	1					
המחקר בשדה החינוך	מרח"ב		1				
חינוך דיאלוגי ולמידה משמעותית	מרח"ב		1				
הנתיב האלטרנטיבי להוראה							2
הכיתה כיחידה חברתית				2			
6. הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך בקידום נוער							12
התנסות קלינית			5				
התנסות קלינית				7			
7. התנסות קלינית להוראה							8
התנסות					6		
דידקטיקה					2		
8. לימודי חובה - עזרה ראשונה, ביטחון וזהירות בדרכים							
							94
סה"כ							

לימודי קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך המיוחד

הקבלה לתכנית מותנית בראיון קבלה עם ראש המסלול והחוג לחינוך מיוחד ובעמידה בתנאי קבלה. ניתן להצטרף למסלול תעודת הוראה החל משנה ג. סטודנט ששוקל ללמוד לקראת תעודת הוראה בחינוך מיוחד, חייב להתחיל בלימודי החוג החל משנה א'.

מבנה תוכנית הלימודים - קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך מיוחד

תחום	שעות שנחיות
1 החוג לחינוך מיוחד, כולל סמינריון	26
2 החוג לקידום נוער	26
3 לימודי המסלול לקידום נוער	5
4 לימודי פטור אנגלית והעשרה אנגלית לרמת פטור 2 ש"ש אוריינות שפתית 1 ש"ש אשנב לעברית 1 ש"ש	4
5 לימודי חינוך והוראה לימודי המסלול לק"נ 3 ש"ש מרחב חינוכי 7 ש"ש לימודי המסלול לחינוך מיוחד 2 ש"ש	12
6 הכשרה קלינית לתעודת עובד חינוך בק"נ התנסות קלינית בשנה ב' 5 ש"ש התנסות קלינית בשנה ג' 7 ש"ש	12
7 הכשרה קלינית לתעודת הוראה בחינוך מיוחד	9
8 לימודי חובה	-
סה"כ	94

לימודי קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך מיוחד

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
1. החוג לחינוך מיוחד							
החוג לחינוך מיוחד – קורסי מבוא							
מחשבת החינוך המיוחד	חובה	2					
אוכלוסיות עם צרכים נוספים	חובה	1					
היכרות עם מסגרות בחינוך המיוחד	חובה	1					
התפתחות אופיינית ולא אופיינית של שפה	חובה	1					
מבוא ללקויות למידה	חובה	2					
היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה	חובה	1					
איתור קשיים ברכישת חשבון א	חובה	1					סמסטר א
איתור קשיים ברכישת חשבון ב (תנאי מקדים: איתור קשיים ברכישת חשבון א)	חובה	1					סמסטר ב
סוגיות בשילוב			1				
גישות מתווכות בהוראה	חובה		1				
פסיכופתולוגיה וקשיי התנהגות	חובה			1			
החוג לחינוך מיוחד – קורסים מתקדמים							
קשיים ברכישת אוריינות א (תנאי מקדים:)	חובה		1				סמסטר

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
א							היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה)
סמסטר ב				1		חובה	קשיים ברכישת אוריינות ב (תנאי מקדים: קשיים ברכישת אוריינות א)
				1		חובה	מבוא לשיטות התערבות בחשבון (תנאי מקדים: איתור קשיים ברכישת חשבון ב)
			1			חובה	נירוקוגניציה לחינוך מיוחד
		1				חובה	גישות מערכתיות בחינוך מיוחד א משולב
			2			בחירה סמינריון אחד	סמינריון: (1) הורות – דרכי התמודדות בחינוך מיוחד (2) חוויית השילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל
	6	מוקדים					
		בחירה במוקד אחד בהיקף 5 ש"ש + בחירה בקורס אחד ממוקד אחר 1 ש"ש					
							(1) מוקד לקוי התפתחות
			1				סוגיות בחינוך חברתי מיני
			1				למידה של תלמידים ובוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית
			1				תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי (ASD)
			1				מעורבות והשתתפות בקהילה וסנגור עצמי
			1				תקשורת תומכת וחליפית
							(2) מוקד לקוי שפה, חירשים וכבדי שמיעה
			1				חירשים וכבדי שמיעה – היבטים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים
			1				מבוא לאודיולוגיה חינוכית
			1				שפה של ילדים עם לקויות שמיעה ושפה
			1				שפת סימנים למתחילים
			1				שפת סימנים למתקדמים
							(3) מוקד לקוי למידה
			1				קשב ותפקודים ניהוליים
			1				שיטות התערבות וטיפול בקשיי קריאה וכתיבה
			1				שיטות התערבות וטיפול בקשיים בחשבון
			1				סוגיות מתקדמות בליקוי למידה
			1				שיטות ויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות וקשיים רגשיים
							(4) מוקד הפרעות רגשיות והתנהגותיות
			1				הסתגלות חברתית של תלמידים עם הפרעות התנהגות וקשיים רגשיים
			1				שיטות ויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות וקשיים רגשיים
			1				פסיכודרמה
			1				משחק תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד
			1				יסודות ביבליותרפיים בספרות ילדים

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
2. החוג לקידום נוער**						26	
3. לימודי מסלול**						5	
4. לימודי פטור אנגלית והעשרה**						4	
5. לימודי חינוך והוראה						12	
המסלול לקידום נוער**						3	
מרח"ב – מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי**						7	
לימודי חינוך והוראה – המסלול לחינוך מיוחד						2	
סדנה בהוראה מותאמת בחשבון	חובה				2		
6. הכשרה קידום נוער**						12	
7. הכשרה להוראה						9	
התנסות בהוראה ח"מ (מוקד)	חובה				5		
אסטרטגיות הוראה (מוקד)	חובה				2		
סדנה בהוראה מותאמת באוריינות	חובה				2		
8. לימודי חובה - עזרה ראשונה ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים							
סה"כ						94	

**פירוט בעמוד 160 - לימודי קידום נוער עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי במסלול האלטרנטיבי

מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו במדור 'דקאן הסטודנטים' בעמ' 10.

תנאי מעבר משנה לשנה

א. ציון 70 (לפחות) בסדנאות של שנים א, ב, ג, ד.
 ב. ציון 70 (לפחות) בשיעורים: פסיכולוגיה התפתחותית, סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון, מבוא לשיטות התערבות, שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ב, שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג.
 ג. ציון 70 (לפחות) בהכשרה המעשית - הקלינית בשנים ב, ג.
 כישלון באחד מאלה יחייב את הסטודנט לחזור על השיעור, על הסדנה ו/או על ההכשרה הקלינית. במקרים חריגים של אי התאמה בולטת, עשוי צוות המרצים להמליץ על הפסקת לימודיו של סטודנט במסלול.

התמחות בתפקידי חינוך והוראה (סטאז')

*התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות על מנת לקבל רישיון עובד חינוך ממושרד החינוך במסלולי קידום נוער, חינוך בלתי פורמלי והוראה, נדרשת שנת "התמחות" (סטאז'). שנה זו מתקיימת בשנה הרביעית של הלימודים לתואר, והיא שנת העבודה הראשונה בפיקוח משרד החינוך. כל בוגר חייב לעבוד במסגרת ההתמחות (בהתאם למסלול ההכשרה) בהיקף של שליש משרה לפחות, במשך שנת לימודים אחת. ניתן להתחיל את הסטאז' רק לאחר סיום 80% מחובות הלימודים העיוניים והשלמת כל החובות בתחומים: התנסות קלינית, לימודי יסוד ולימודי חובה.

במהלך הסטאז' נדרש המתמחה לעבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית מערכתית תוך הדרכה אישית שבועית (שעה פעם בשבוע) ולהשתתפות בסדנת סטאז' שבועית המתקיימת במכללה בהיקף של 2 ש"ש (לא כלולה במניין השעות לתואר, ללא

תשלום).

הלומדים גם במסלול קידום נוער וגם לתעודת הוראה, יעשו את הסטאז' בקידום נוער בשנה הרביעית ללימודים, ואת הסטאז' לקבלת רישיון הוראה בשנה חמישית או בשנה הראשונה לעבודתם בהוראה.

קיימת אפשרות לסטאז' משולב: שישיית משרה בקידום נוער ושישיית משרה בהוראה, בשנה חמישית ומעלה. במהלך השנה יקבל המתמחה הנחיה בקידום נוער והנחיה בהוראה. בנוסף, ישתתף בסדנת סטאז' אחת, בתשלום, בהיקף של 2 ש"ש.

לפרטים ראו במדור 'פורשים כנף' בעמ' 252

הכשרת אקדמאים לתעודת עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון

במסלול מתקיימת תכנית להכשרת אקדמאים, לעבודה חינוכית-טיפולית בקידום נוער במצוקה. התכנית מיועדת לאקדמאים מתחומי מדעי ההתנהגות או מדעי החברה, תחומים המקנים בסיס להכשרה לקידום נוער. בוגרי התכנית יקבלו תעודה של עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון.

משך הלימודים: שנתיים.

תנאי קבלה: תואר אקדמי במדעי ההתנהגות או מדעי החברה וראיון אישי (בעלי תואר אקדמי אחר יידרשו ללמוד קורסים נוספים בהיקף של עד 4 ש"ש).

היקף הלימודים: שילוב של תכנים עיוניים ויישומיים בהיקף של 26 ש"ש וכן עבודה מעשית מודרכת בהיקף של יום בשבוע בשנה א ובשנה ב, סה"כ 38 ש"ש.

תכנית להכשרת אקדמאים לתעודת עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון

נושא	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	סה"כ בש"ש	הערות
שנה א'					
סוגיות התפתחותיות של מתבגרים	חובה	1			
מבוא לקידום נוער והכרת מסגרות לנוער בסיכון	חובה	1			
מבוא לשיטות התערבות	חובה	1			
חוקי נוער ופרוצדורה פלילית	חובה	1			
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי	חובה	1			
סמים, עובדות התמודדות ומניעה	חובה	1			
מיניות מתבגרים או יחידים ומשפחות	חובה	1			
הערכה והתערבות 1	סדנה חובה	2			
דור המסכים	חובה	1			
הכרת מסגרות	חובה	1			
מבוא לעבודה קהילתית	חובה	1			
שיעור בחירה	חובה	1			
הכשרה מעשית	הכשרה חובה	6			
שנה ב'					
פסיכופתולוגיה של מתבגרים	חובה		1		
הפעלה והנחיית קבוצות	סדנה חובה		2		
מתבגרים ומשפחה כמערכת	חובה		1		
התערבות קצרת מועד	חובה		1		
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי	חובה		1		
הזהות המקצועית של עובד קידום נוער	חובה		1		
מבוא לקרימינולוגיה	חובה		1		
הערכה והתערבות 2	סדנה		2		

נושא	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	סה"כ בש"ש	הערות
	חובה				
הפרעת קשב וריכוז והתנהגויות סיכוניות	חובה		1		
עבריינות נוער	חובה		1		
נשים ונערות במצוקה	חובה		1		
הכשרה קלינית	הכשרה חובה		6		
סה"כ				38	